

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülü hakkında 1/254 sayılı kanun lâiyhası ve Millî müdafaa encümeni mazbatasile Gümrük muhafaza kıtalarında takım komutanı olarak kullanılacak baş gedikliler hakkında 1/270 sayılı kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/5484

14 - X - 1939

Büyük Millet Meclisi yüksek Reisliğine

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülü hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 11 - X - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

1 — Kara, deniz, hava, jandarma, gümrük ve orman muhafaza teşkilllerinde müstahdem gedikli erbaşların başka başka ve muhtelif esaslar dahilinde tesbit edilmiş olan maaşlarının birleştirilmesine ve umum gediklilere şamil bir barem kanunu tanzim edilerek maaş, harcırah, hizmet, terfi esaslarının tesbit edilmesine ve aile zammı, tayin zammı gibi munzam tahsisat usullerinin kaldırılmasına lüzum görülmüştür.

2 — Terfi için asgarî müddet bazı rütbelerde 3 ve bazılarında 2 sene olduğundan bu müddetin her rütbede 3 sene olarak kabulü muvafık görülmüştür.

3 — Terfi için asgarî müddetleri ikmal ettikleri halde münhal olmamasından terfi edemeyen deniz ve hava gedikli erbaşlarının her iki sene hitamında 1492 numaralı kanunun 3. maddesi mucibince aslî maaşlarına yüz kuruş zammolunmaktadır. Asgarî müddeti iki misli geçiren bilûmum gediklilere mafevk derece maaşı verilmesi barem esaslarına daha uygun görülmüştür. Gedikli erbaşların mahkeme kararile mahkûm oldukları hapislik müddetlerinin hem filî hizmetlerinden hem de kıdemlerinden indirilmesi çok faideli addedilmiştir.

4 — Gedikli erbaşların hizmet müddetleri (Hava, deniz, sanatkâr) sınıflarından gayri sınıflarda gedikli erbaş olduktan sonra 8 sene iken üçer senelik terfi ve temdid müddetlerine uygun düşmesi için 9 seneye çıkarılmıştır.

5 — Teahhüd müddetleri ikmal edildikten sonra hizmet temdidi muhtelif sınıf gediklilerinin hizmeti bakımından üç defa üçer sene ve müteakiben tekaüdlük zammı yaklaştığı için birer sene kabul edilmiştir.

6 — Temdidi müddet; teahhüd müddetini ikmal ettikten sonra olacağına ve o zamana kadar terfi asgarî müddetlerine nazaran başgedikli olmaları ihtimali bulunduğu göre tahsil ve hizmetleri nazarı dikkate alınarak her temdid müddeti olan üçer seneden sonra başgediklilerin aslî maaşlarına beşer lira zam ile maaş tutarları barem esaslarına göre tesbit edilmiştir.

Bir de kadro sebebiyle başgedikliliğe yükselememiş olan gedikli erbaş'arın teahhüd müddetleri hitamında aynı rütblerini muhafaza etmekle beraber hizmet temdidi talebinde bulunacaklar olursa bunların asıl maaşlarına zam imkânı görülemeyeceğinden maaş tutarına beş lira zam suretile terfihleri muvafık görülmüştür.

7 — Gedikli erbaşların iâşe ve i'basları hakkında evvelki kanunlarda mevcut hükümler ve jandarmanın hususiyetine binaen muayyenatı hakkında 1831 sayılı kanunun 14. maddesindeki hüküm muhafaza edilmiştir.

8 — Gedikli erbaşların teahhüd müddetleri 9 : 12 senedir. Üçer senelik terfi ve temdid müddetlerine nazaran tam yetişkin ve olgun çağda ordudan bir müddet daha ayrılmama'arını temin için dokuz seneliklerde iki temditten ve on iki seneliklerde bir temditten sonra 300 lira mükâfat veri'mesi uygun görülmüştür. Eski 648 sayılı kanunun 4. maddesinde 10 sene hüsnü hizmetten sonra verilen bu mükâfat bu maksadla 15 seneye çıkarılmıştır.

9 — Gedikli erbaşlardan 20 sene hizmetten sonra tekaüdlüklerini isteyenlerin 1683 sayılı kanuna göre tekaüd edilme'eri ve beşyüz lira mükâfat almaları evvelki kanunlarla kendilerine verilmiş haklardandır. Ancak hizmet temdidi suretile en son yaş haddi olan elli yaşını ikmalden sonra tekaüd olan başgediklilere 700 lira mükâfat veri'mesi muvafık görülmüş ve şimdiden sonra ordu ihtiyaçlarını temin maksadile teknik sahada yetiştirilecek gedikli'ere de yaş hadlerini doldurub tekaüd olacakları zaman aldıkları son maaşlarının bir seneliği mükâfat olarak verilmesi ordunun teknik ihtiyaç bakımından ehemmiyetli görülmüştür.

Gediklilerin hayatlarında hak kazandıkları nakdî mükâfatları almadan vefatları vaki olursa bu mükâfatların kanunî mirasçılara verilmesi 1683 sayılı kanun hükümlerinden iktibas edilmiştir.

10 — Gediklilerin yaş hadlerini tesbit etmek hizmetin yorucu ve yıpratıcı olması bakımından lüzumlu görülmüştür.

11 — Gediklilerin sırhhat ve sicilleri üzerine yapılacak muameleye dair 1492 sayılı kanunun 8. maddesi aynen ipka edilmiştir.

12 — Gediklilerin nakil ve tayinlerinde kendilerine verildiği gibi ailelerine de kanununa tevfiakan harezrah verilmesi ve garnizon harici kurslara iştirak edenlere 40 kuruş yevmiye verilmesi zarurî görülmüştür.

Muvakkat 1. madde ile gediklilerden hizmet müddetleri çok olanların halen almakta olduk'arı fazla maaşlar mükteseb hak olarak muhafaza edi'miş ve Muvakkat 2. madde ile de 1492 sayılı kanunun 10. maddesinin bazı fıkraları aynen ipka edilmiştir.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa encümeni

Esas No. 1/254

Karar No. 6

14 - XII - 1939

Yüksek Başkanlığa

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülü hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte gönderildiğine dair olub Encümenimize havale edilen Başvekâletin 14 - X - 1939 tarihli ve 6/5484 numaralı tezkeresi ve bağlı kanun lâyihası Millî Müdafaa vekâletile Dahiliye vekâ-

letinden gönderilen memurları huzurunda Encümenimizde okundu ve görüşüldü :

Bağlı esbabı mucibedeki izahat encümenimizce şayanı kabul görülmüştür. Ancak 3134 sayılı kanunla gedikli erbaş olacakların orta mekteb tahsilini ikmal etmişlerden alınması esası kabul edilmiş olduğu halde Hükümetin teklif ettiği lâyihanın birinci maddesile gediklilerin asli maaşlarının

on liradan başlatıldığı görülmektedir. Halbuki bu teklif maaşatın tevhid ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanunun 3 ncu maddesinin (B) fıkrasile ahenkdar görülmediği gibi yüksek bilgi ve kabiliyeli erbaşlarla teahiz edilecek ordularla ancak muvaffakiyet temini mümkün olacağından bu sınıfa rağbeti arttırmak ve hem de aynı şeraiti haiz memurlarla gediklileri aynı derecede bulundurmak suretile maddenin tesbiti ordumuzun yüksek menfaatine ve adalet birliğine uygun olacağı müteale edilmiş ve Hükümetin birinci maddesi ona göre tadil olunmuştur.

Deniz ve hava gedikli erbaşların mecburî hizmet müddetlerinin fazla olması, kendilerinden azamî istifadeyi temin için kabul edilmiş olduğundan bilhassa hava ile denizaltı sınıflarındaki erbaşların teknik malûmatlarının ziyadeliği ve vazifelerinin ağır ve yüksek fedakârlığı müstelzim bulunduğu cihetle bu sınıflardaki gediklilerin terakkisi için tesbit edilen müddetlerinin azaltılması muvafık görülerek ikinci madde ona göre encümenimizce yeniden tashih ve tesbit edilmiştir.

Deniz ve havada hizmeti mecburiyelerini ifadan sonra temdidli olmağı arzu edenlerin dokuz senesinden sonraki müddet hizmeti ilk temdidli sayılarak üç senelik farkı maaşının itası adalete uygun görülerek beşinci maddeye bir fıkra eklenmiştir.

Hükümet lâyhasının birinci maddesinin encümenimizce tadiline binaen 6 ncı maddenin birinci fıkrası da ona göre tesbit ve tanzim olunmuştur.

İkinci fıkrası başgediklilere aid olmayıp terfi edemeyen erbaşlara taallük ettiğinde ayrı bir madde halinde tesbit edilmiş ve madde numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

3656 numaralı kanunun 10 ncu maddesile Ankarada bulunanlara verilen muvakkat tazminatın Ankarada bulunacak olan gedikli erbaşlara da teşmili muvafıkrı madelet görüldüğünden keyfiyet sekizinci bir madde olarak lâyhasına ek-

lenmiştir.

Jandarma gediklilerinin tekaüdleri hakkında bir kayid görülmediğinden bunların tekaüdlüklerinin hesabında 20 sene müddetin başlangıcının, mükellef hizmetini bitirip ilk temdid tarihinden hesap edilmesi suretile maddeye bir fıkra eklenmiştir. Gedikli erbaşlardan 20 seneyi ikmal etmemiş olduğu halde 1683 sayılı kanunun 46 ncı maddesine uygun olarak vefat edenlerin işbu madde mucibince yetimleri hakkında muamele ifası için kanun lâyhasına bir madde ilâve edilmiştir. Ayrıca gediklilerin hayatlarında hak ettikleri nakdî mükâfatı almadan ölenlerin mükâfatlarının kanunî mirasçılara verilmesi adalet prensiblerine uygun görüldüğü gibi memurlar hakkında tatbik edilmekte olan ahkâmdan da iktibas edilmiş ve lâyhaya bir madde eklenmiştir.

1492 sayılı kanunun muvakkat maddesinin (5) nci fıkrasının muhafazası ordunun menafii bakımında muvafık görülerek muvakkat 3 ncu madde olarak kanuna eklenmiştir.

Hükümetin 14 ncu maddesine ihtiyaç görülmediğinden çıkarılmıştır.

Hükümetin 15 nci maddesi de bütçe taamülüne uygun görülmediğinden değiştirilmek suretile encümenimizce kabul edilen kanun lâyhası havalesi mucibince Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Konya
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	Vehbi Bilgin
Aydın	Erzurum	Gümüşane
Mümtaz Kaynak	A. Akyürek	Ziya Zarbun
Kayseri	Malatya	Manisa
N. Tokar	O. Koptagel	K. N. Duru
Muğla	Samsun	Samsun
S. Güney	R. Barkın	M. F. Engin
Seyhan	Tekirdağ	Urfa
S. Tekelioğlu	R. Apak	Ahmed Yazgan
	Yozgad	
	C. Arat	

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/5769

6 - XI - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Gümrük muhafaza kıtalarında takım komutanı olarak kullanılacak başgedikliler hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 2 - XI - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Gümrük muhafaza kıtalarında takım komutanı olarak kullanılacak başgedikliler hakkındaki kanun lâyihasının mucib sebepleri

Gümrük muhafaza kıtalarının ilk teşkilleri de assubay ihtiyacı Millî Müdafaa vekâletince muvazzaf subaylarla temin edilemeyeceği göz önünde tutularak bu ihtiyacın kısmen yedek subaylarla ve kısmen de ordu ve jandarma kıtalarında filî hizmetini ikmal etmiş gedikli başçavuşlardan takım komutanlığına iktidar ve ehliyeti olanların mülâzim maaşı ve takımbaş unvanile istihdamları 1841 sayılı kanunla temin edilmişti.

Ordudan kaldırılmış olan takımbaşlığın, - sevk ve idare, talim ve terbiye noktalarından - ordunun bir parçası bulunan gümrük muhafaza kıtalarında bırakılması, bunların terfi, terfi ve tekaüd vaziyetlerinin tayin ve tesbiti için ayrı ve hususî kanunlar tedvinini icabettirecektir.

14 haziran 1935 tarihinde meriyete giren 2771 sayılı kanunun 3387 sayılı kanunla değiştirilen 2 ne maddesinde yazılı bulunan ordudaki rütbe ler arasında takımbaş adlı bir rütbe mevcut bulunmadığından, bunların başgedikli olabileceği Âli askerî şûranın 19 mart 1938 tarihindeki içtîmamda mütalea edilmiş ve takım komutanlıklarında istihdam edilecek olan bu başgediklilere 1841 sayılı kanunun 7 ne maddesinin (D) fıkrasına göre teğmen maaşının verilmesi - aynı rütbeyi taşıyan ordudaki emsallerine göre - muvafık görülmemiştir.

Gümrük muhafaza kıtalarının assubay ihtiyacının muvazzaf subaylarla temin edilmesi, daha bir müddet için mümkün olmayacağından, bu ihtiyacı karşılamak üzere - lâzımgelen evsaf ve iktidarda yedek subay da bulunmadığı takdirde - takım komutanlıklarında başgedikli kullanmağa salâhiyet veren ilişik kanun lâyihası tanzim edilmiştir.

Maddelere aid mucib sebepler:

Birinci madde : Başgedikli olarak alınacak ve takım komutanı vazifesinde kullanılacak kimse lerin esaslı tedkikler üzerine ve ehliyetleri tesbit edilerek alınmasının temin edeceği fayda göz önünde tutularak birinci madde kaleme alınmıştır.

İkinci madde : Ordunun ana kadrosunda başgedikli sıfat ve unvanını almamış olan kimselere ordudaki emsaline temin edilen hak ve menfaatlerin verilemeyeceği gibi düşüncelere yer kalmamak üzere ve muhafaza teşkilâtına başgedikli olarak almaya tatbik edilecek muamelenin kendi hususî kanunlarında yer bulmasındaki fayda göz önünde tutularak ikinci madde yazılmıştır.

Üçüncü madde : 1841 sayılı kanunun 7 ne maddesinin (D) fıkrasını kaldırmak ve yeni kanunla intibakı temin etmek üzere bu madde yazılmıştır.

Muvakkat madde : Gümrük muhafaza teşkilâtında şimdi takımbaş olarak çalıştırılmakta bulunan ve esasen gedikli başçavuşlar arasından intihab edilmiş kimselerin hizmete alınması sırasında meri olan kanuna göre iktisab ettikleri hakları mahfuz tutmak zaruretile muvakkat madde yazılmıştır.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Gümrük muhafaza kıtalarında takım komutanı olarak kullanılacak başgedikliler hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Ordu jandarma ve gümrük muhafaza kıtalarında kanunî müddetini bitirmiş olan gedikli başçavuşlardan, yapılacak imtihanında ehliyetleri ve sicilleri itibarile kendilerinden istifade edilebileceği anlaşılan istekliler, başgedikliliğe terfi ettirilerek gümrük muhafaza kıtaları takım komutanlıklarında kullanılabilirler.

MADDE 2 — Gümrük muhafaza kıtalarında kullanılacak başgedikliler maaş, işe, harcırah, tekaüdlük ve ikramiye gibi hizmet ve nisbetten doğan haklar bakımından ordunun diğer kıtalarında kullanılan başgedikliler gibidir.

MADDE 3 — 1841 sayılı kanununun 7 nci maddesinin D fıkrası kaldırılmış ve o kanunda yazılı «takımbaş» sözleri «başgedikli» ye çevrilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 1841 sayılı kanununun 7 nci maddesinin D fıkrasına göre alınmış olan ve bu kanunun meriyete girdiği sırada takımbaşlıkta kullanılmakta bulunanlara, başge-

dikli rütbesi ve teğmen maaşı verilir.

Bunların tekaüdlük hakları veya bırakacakları dul ve yetimlerin maaş veya ikramiyeleri de bu maaş üzerinden hesap edilir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden yürür.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini Millî müdafaa, Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri yürütür.

2 - XI - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Felhi Okyar</i>	<i>N. Tınaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Faik Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakar</i>
S. I. M. V.	G. I. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		<i>N. Topcoğlu</i>

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 32

Esas No. 1/254,270

12 - I - 1940

Yüksek Reisliğe

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülü hakkında Başvekâletin 14 - X - 1939 tarih ve 6/5484 sayılı tezkeresi ile Yüksek Meclise sunulan ve Millî Müdafaa encümeni mazbatasile birlikte Encümenimize tevdi buyurulan kanun lâyihasile Gümrük muhafaza kıtalarında takım komutanı olarak kullanılacak başgedikliler hakkında Gümrük ve inhisarlar vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 6 - XI - 1939 tarih ve 6/5769 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan ve yukarıda arzedilen lâyihanın müzakeresi esnasında Encümenimize havale buyurulmuş olan kanun lâyihası birleştirilmek su-

retile Millî Müdafaa vekili korgeneral Naci Tınaz, Maliye vekili Fuad Ağralı, Gümrük ve inhisarlar vekili Raif Karadeniz ve hava, deniz müsteşarlıklarından ve Jandarma genel komutanlığından gönderilen memurlar hazır oldukları halde okundu ve görüşüldü :

Gedikli erbaşlar hakkında şimdiye kadar müteferrik kanunlarla tatbik edilmekte olan hükümleri bir araya toplayarak teadül esaslarına mütenazır bir şekilde ordunun muhtelif sınıf ve teşekküllerinde ve jandarma sınıfında müstahdem bilûmum gediklilere şamil bir teadül kanunu vücade getirmek maksadile lâyihanın hazır-

landığı Hükümetin mucib sebeplerinden ve verilen şifahi izahlardan anlaşılmağa lâyiha esas itibarile Encümeninize de kabul ve tedkike şayan görülmüş ve Millî Müdafaa encümenince hazırlanan metin üzerinde müzakere icra edilerek sebepleri aşağıda gösterilen bazı değişiklikler yapılmıştır.

Millî Müdafaa encümeni gedikli erbaşların ya orta tahsilli gençlerden alındığını veyahud bunlara gedikli ihzarî mekteplerinde bu derecede tahsil gösterildiğini nazara alarak bunların gedikli erbaş nasırlarında Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan kanunda orta mekteb tahsili görenler için tesbit edilen derece maaşı ile işe başlamalarını muvafık görmüş ve gedikli çavuş için on beş lira aslî maaş tesbit ve diğer rütbeleri de ona göre birer derece yükselmiş bulunmaktadır.

Encümenimize yapılan müzakerede her ne kadar gedikli erbaşların kanunları mucibince orta tahsil görmüş olmaları icabettmekte ve teadül kanunile mütenazır olması noktasından da bunların on beş liradan işe başlamalarının doğru olacağı düşünülebilirse de bunların bu lâyiha ile tesbit edilen hükümlere göre işe ve ilbaslarının Devlet tarafından teahhüd olunması ve müddetlerini dolduranların hemen terfi edebilmeleri imkânının diğer memurlara nisbetle daha müsaid olması ve bazı müddetlerin hitamında nakdî mükâfatlar verilmesi gibi bir takım hakları haiz olmaları Hükümet teklifinin kabulünün muvafık olacağı neticesine varılmış olmakla beraber Hükümet teklifi veçhile bu lâyihanın tatbiki bütçeye 800 bin liralık bir zammı dahi icabettirmekte olup Millî Müdafaa encümeninin tadili kabul edildiği takdirde bu mikdarın mesken zammı dahil olmadığı halde bir buçuk milyon lirayı geçeceği cihetle bütçeye fazla bir yük tahmili doğru olmayacağı mülâhazası da inzıam ederek birinci maddenin Hükümet teklifi veçhile kabulüne karar verilmiştir.

Hükümet ikinci madde ile terfi için asgarî müddeti üç sene olarak tesbit etmiş ve Millî Müdafaa encümeni de aynen kabul etmekle beraber maddeye deniz ve hava gediklilerinin uçuş ve dalış vazifelerinde bulundukça bu müddetlerin iki sene olarak hesap edilmesi esasını koymuştur.

Encümenimiz, Devlet memurları teadül kanununda yüksek tahsil görmeyenler için asgarî terfi müddetinin dört sene kabul edilmiş olduğu gibi subay ve askerî memurlar hakkındaki teadül

kanununun hükümleri itibarile de gedikli erbaşlar için terfi müddetinin üç sene kabulü bir ahenksizlik tevliid edeceğinden bu hal de ordu disiplinine uygun olmayacağı düşünülerek terfi için de asgarî müddetin dört sene olarak tesbitini muvafık görmüştür.

Maddeye Millî Müdafaa encümenince ilâve edilen fıkrada; denizaltı ve hava kıtalarındaki gedikliler için uçuş ve dalış vazifelerinde buldukları müddetçe terfi için asgarî müddetlerin iki sene olacağına dair bir hüküm konmuş ise de subaylar hakkında mevcud olmayan böyle bir kaydın gedikliler için kabulü sınıflar arasında ikilik vücade getireceği halbuki hava ve denizaltı sınıfları mensublarına kanunları mucibince uçuş ve dalış vazifelerini ifa ettikçe bu vazifelerin icabları düşünülerek ayrıca tazminat verilmekte olduğundan böyle bir tefrikin yapılması faydalı görülmiyerek bu hüküm encümenin ekseriyet kararı ile maddeden çıkarılmış ve üçüncü madde Hükümet teklifi gibi aynen kabul olunmuştur.

Gedikli küçük zabıt membalarına dair olan 2505 sayılı kanun mucibince gedikli erbaş yetiştirileceklerin gedikli erbaş olduktan sonra hava, deniz, sanatkâr sınıflarında on iki, diğer sınıflarda sekiz yıl hizmet edeceklerine dair ya kendilerinden veya velilerinden bir taahhüdname alınması usulü vazedilmiş olup lâyihanın dördüncü maddesile bu müddet üç senelik terfi esasına göre hava ve deniz sınıfları için on iki ve diğer sınıflar için dokuz sene olarak teklif edilmektedir.

Yapılan tedkikat neticesinde alınmakta olan bu taahhüdnamelerin hiç bir müeyyedesiz olmadığına göre hukukî bir kıymeti bulunmadığından ve gedikli erbaş olmak isteyenlerin bu talep ve arzularında kanunda yazılı müddet ve sair şartları ifa ve kabul mecburiyetini deruhde etmiş oldukları hükmü mündemiç bulunmakla erbaşlar için bir külfet sayılabilecek bu kaydın gerek bu maddeden ve gerek diğer maddelerden çıkarılması encümenince kararlaştırılmıştır.

Kanunî müddeti ifadan sonra hizmet müddetini temdid etmek arzusunda bu'unanların temdid devresi encümenimize kabul edilen terfi müddetine uygun olarak dört seneye çıkarılmış ve maddenin teahhüd esasına göre yazılmış olan son fıkrası çıkarılmak suretile beşinci madde yeniden yazılmıştır.

Altıncı madde, birinci madde hakkında serdedilen mütalealara istinaden Hükümet teklifi

veçhile aynen kabul edilmiştir.

Ydinci madde, dördüncü madde ile kabul edilen esasa göre düzeltilmiştir.

Millî Müdafaa encümeni, gedikli erbaşlardan vazifeleri Ankarada bulunanlara muvakkat tazminat verilmesi hakkında lâyhaya bir sekizinci madde eklemiştir. Encümenimiz böyle bir kayid konulmasının esasına iştirâk etmekle beraber gedikli erbaş'ardan ailesi bulunmayanların kırlada ikamet etmek mecburiyetinde olduklarını ve Devlete aid binalarda ikamet edenler hakkında Devlet memurları teadül kanununda hüküm'ler mevcud olduğu gibi vergiler için de yine mezkûr kanunda etraflı hükümler konulmuş olduğunu nazara alarak gedikli erbaşlara verilecek tazminatın da aynı esaslar dahilinde verilmesini uygun görmüş ve madde buna göre yeniden yazılmıştır.

Gedikli erbaşların da erat gibi işeleri mecburiyetini vazeden dokuzuncu madde, arzu ettikleri takdirde bunun aynen veya rayice göre bedelen tesviyesi esasını da mutlak olarak kabul etmektedir. Encümenimiz işe maddelerinin aynen veya bedelen verilmesi hususunda kıta komutanına bir takdir hakkı vermenin uygun olacağını mütalea ederek madde bu itlak hükmü kaldırılmak suretile değiştirilmiştir.

Onuncu madde, on beş sene hizmetten sonra terhis edilenlere 300 lira mükâfat verilmesini âmirdir. Hükümet tek'ifinde bu mükâfatın ancak sicilleri iyi olanlara verilmesine dair bir hüküm mevcud olub Millî Müdafaa encümeni bu kaydi kaldırmıştır. Encümenimiz on beş sene hizmeti terfi esasına irca ederek onaltıya çıkarmış ve bunların bütün hizmet müddetlerince gerek ahlâkî ve gerek inzibatî bakımdan iyi bir tavır ve hareket takib edenlerin bu mükâfatı alabilmelerini temin ve tergib maksadile mükâfatın sicilleri müsaid olanlara verilmesine dair olan Hükümet teklifindeki kaydın maddede bulunmasını muvafık görmüş ve maddeyi o yolda tadil etmiştir.

On birinci madde, bazı ibare değişikliği ile yeniden yazılmıştır.

Millî Müdafaa encümenince lâyhaya eklenen on ikinci madde; 1683 sayılı kanunun tadili mahiyetinde olub bu kanunla alâkalı görülmediğinden ve lüzum görülürse adı geçen kanuna bir hüküm vazı Hükümetçe teklif edilebileceğinden bu maddenin lâyihadan tayyi Encüme-

nimizce münasib görülmüştür.

13 ncü madde 12 nci madde olarak, 14 ncü madde 13 ncü madde olarak aynen kabul edilmiş, 15 nci madde numaraya aid bir tashih yapılmak suretile 14 ncü madde olarak ve 16 ve 17 nci maddeler de 15 ve 16 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat birinci madde, orduda müstahdem bulunan gedikli erbaşların halen almakta oldukları maaş, tahsisat ile zamlar yekûnu bu kanunla tesbit edilen maaş tutarlarından fazla olanlara bu fazlanın mükteseb hak olarak verilmesini temin etmekte olub Encümenimizce Devlet memurları teadül kanunile de kabul edilen bir esasa uygun görülen bu hüküm kabul edilmiş ve ancak madde vazihan bunu ifade edecek surette yeniden yazılmıştır.

İkinci muvakkat madde aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü muvakkat madde, Millî Müdafaa encümenince lâyhaya ilâve edilmiştir. Ancak bu madde 1492 sayılı kanunun muvakkat maddesinin (D) fıkrası hükmünü ihtiva etmekle beraber mezkûr encümen bu hükme nazaran gedikli erbaş olmağı kabul eden sivil sanatkârların sivil olarak istihdam edildikleri müddetleri de gedikli erbaşlıkta geçmiş gibi saymaktadır.

Encümenimizce bu hüküm Devlet memurları maaşlarının tevhid ve teadülü kanunile vaz edilmiş esaslı bir prensibi ihlâl eder mahiyette görüldüğünden maddeden çıkarılmış ve bu mülâhazaya göre son fıkranın da maddede yer tutmasına lüzum kalmamıştır.

Gümrük muhafaza memurlarının askeri teşkilâta göre tensikî hakkındaki 1841 sayılı kanunun 7 nci maddesinin (D) fıkrasına göre gümrük muhafaza kıtaatında takım komutanlıklarında istihdam olunan ve gedikli başçavuş oldukları halde kendilerine mülâzım maaşı ve takım başı unvanı verilen bir sınıf mevcud bulunmaktadır.

Gümrük ve inhisarlar vekâleti orduda mümasili bulunmayan, gerek talim ve terbiye ve gerek tensikî noktasından ordu cüzlerinden farkı olmadıkları halde gümrük muhafaza kıtaatına mahsus böyle bir sınıfın bulunması doğru olmayacağından bundan böyle bu kıtaatın gedikli küçük zabıt ihtiyacının ordu ve jandarmada kanunî müddetlerini bitirmiş ve şeraiti

lâzimeyi haiz kimseler arasında aynı rütbe ve şartlarla ikmalini temin maksadile bir lâyiha hazırlanarak Meclise sevk ve bu lâyihanın müzakeresi sırasında Encümenimize tevdi edilmiş bulunmakta olduğundan Gümrük ve inhisarlar vekilinin talebi üzerine her iki lâyiha birleştirilerek müzakeresi yapılmıştır.

Takımbaşılara aid olan lâyiha hükümleri gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülü hakkındaki bu lâyihada tamamilen derpiş edilmiş ve muhteviyatı itibarile her sınıf ve teşekküldeki gedikli erbaşlara şamil bulunmuş olduğundan artık gümrük muhafaza komutanlığı gedikli erbaşları ve takım başları için ayrıca bir kanun tedvinine lüzum kalmadığı anlaşılmıştır. Ancak; halen mevcut takım başlarının mükteseb haklarını ve tekaüd vaziyetlerini temin edecek muvakkat bir maddeye lüzum hâsıl olduğundan lâyihaya bunları temin eden muvakkat dördüncü madde eklenmiştir.

Bu lâyiha ile teahhüde dair bulunan hükümler kaldırılmış olduğundan halen muayyen müddet mecburî hizmet teahhüdünde bulunmuş olan gedikli erbaşların filî vaziyetlerini ihlâl etmemek ve ancak bu lâyiha ile tesbit edilen müddetlere intibakı arzu ettikleri takdirde haklarında yapılacak muameleyi tayin etmek üzere lâyihaya bir muvakkat beşinci madde dahi ilâve edilmiş bulunmaktadır.

Lâyihanın üçüncü maddesile bir rütbede iki terfi müddeti beklediği halde kadronun müsadesizliğinden dolayı terfi edemeyenlere her rütbede bir defaya munhasır olmak üzere bir derece mafevk rütbe maaşının verileceğine dair bir hüküm kabul edilmiştir. Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair olan ka-

nunda da kabul edilmiş olan bu esasa göre terfi müddetlerinin kanunun neşri tarihinden hesap edilmesi hakkında da bir prensib kararı verilerek mezkûr kanuna bir muvakkat madde eklenmişti. Bu lâyihanın yukarıda izah edilen üçüncü maddesindeki terfi müddetlerinin hesabının da aynı prensibe bağlanması Encümenimizce kararlaştırılarak bunu temin için lâyihaya muvakkat altıncı maddenin eklenmesi ekseriyetle kabul edilmiştir.

18 nci madde 17 nei olarak ve Hükümetin 16 nci maddesi 18 nei olarak aynen kabul edilmiş ve bu değişikliklerle hazırlanan kanun lâyihası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	Reis V.	M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Kocaeli
<i>B. Denker</i>	<i>T. Coşkan</i>	<i>Salâh Yargı</i>
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Bursa
	<i>Dr. Zihni Ülgen</i>	<i>N. Ayas</i>
Elâzığ	Erzincan	Giresun
<i>M. F. Altay</i>	<i>İ. Artun</i>	<i>M. Akkaya</i>
Gümüşane	İsparta	İsparta
<i>D. Sakarya</i>	<i>R. Ünlü</i>	<i>Mükerrem Ünsal</i>
Kayseri	Kayseri	Kayseri
<i>F. Baysal</i>	<i>S. Serim</i>	<i>Suad H. Ürgüblü</i>
Konya	Kütahya	Malatya
<i>R. Türel</i>	<i>A. Tividoğlu</i>	<i>M. Öker</i>
Maraş	Mardin	Muğla
<i>M. Bozdoğan</i>	<i>R. Erten</i>	<i>H. Kitabcı</i>
Muş	Seyhan	Sivas
<i>Ş. Ataman</i>	<i>Naci Eldeniz</i>	<i>Remzi Çiner</i>
Trabzon	Yozgad	Yozgad
<i>Sırrı Day</i>	<i>A. Sungur</i>	<i>S. İçöz</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülüne dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti ordusunun kara, deniz, hava kısımlarile Jandarma, gümrük ve orman muhafaza teşkillerinde müstahdem bilûmum gedikli erbaşların maaş asıllarile tutarları aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir :

Rütbesi	Aslı maaş	Tutarı
Gedikli çavuş	10	40
» üstçavuş	15	50
» başçavuş	20	60
Başgedikli	25	75

MADDE 2 — Terfi için asgarî müddetler her rütbede üçer senedir.

MADDE 3 — Asgarî müddeti iki misli geçirdiği halde kadronun müsaadesizliği hasebile terfi edemeyenlere her rütbede bir defaya mahsus olmak üzere mafevk rütbe maaşı verilir.

Gedikli erbaşlardan mahkeme kararile mahkûm olanların hapislik müddetleri hem filî hizmetlerinden hem de kıdemlerinden tenzil olunur.

MADDE 4 — Gedikli erbaşların teahhüd edecekleri hizmet müddetleri her sınıf ve meslekte gedikli erbaş olduktan sonra (9) senedir. Deniz ve hava ile sanatkâr gediklilerin de 12 senedir.

MADDE 5 — Teahhüd ettikleri müddetlerin ikmalinden sonra hizmet müddetleri arzu ve talep üzerine temdid olunabilir. Beher temdid müddeti üç seneden ibaret bir devredir. İlk üç devreden sonra müteakib devreler birer sene olarak dahi kabul edilebilir.

MADDE 6 — Başgediklilerin temdid tarihlerini takip eden ay başlarından itibaren ala-

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülüne dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti ordusunun kara, deniz, hava kısımlarile jandarma, gümrük ve orman muhafaza teşkillerinde müstahdem bilûmum gedikli erbaşların maaş asıllarile tutarları aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir :

Rütbesi	Aslı maaş	Tutarı
Gedikli çavuş	15	50
» üst çavuş	20	60
» başçavuş	25	75
Başgedikli	30	85

MADDE 2 — Terfi için asgarî müddetler her rütbede üçer senedir. Ancak denizaltı ve hava kıtaatındaki gedikliler uçuş ve dalış vazifelerinde kullandıkları müddetçe terfi için asgarî müddetleri her rütbede ikişer senedir.

MADDE 3 — Hükûmetin 3 ncü maddesi aynen

MADDE 4 — Hükûmetin 4 ncü maddesi aynen

MADDE 5 — Taahhüd ettikleri müddetlerin ikmalinden sonra hizmet müddetleri arzu ve talep üzerine temdid olunabilir. Beher temdid müddeti üç seneden ibaret bir devredir. İlk üç devreden sonra müteakib devreler birer sene olarak dahi kabul edilebilir. Ancak deniz ve hava ile sanatkâr gediklilerin mecburî hizmetlerini ifadan sonra temdidliye nakletmek isteyenlerin geçmiş üç senesi birinci temdid sayılır ve farkı maaşları defaten verilir.

MADDE 6 — Başgediklilerin temdid tarihlerini takip eden ay başlarından itibaren alacak-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Gedikli erbaşların maaşlarının tevhid ve teadülü hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin birinci maddesi aynen

MADDE 2 — Terfi için asgarî müddet her rütbede dörder senedir.

MADDE 3 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen

MADDE 4 — Gedikli erbaşların hizmet müddetleri her sınıf ve meslekte gedikli erbaş olduktan sonra 12 senedir.

MADDE 5 — Hizmet müddetleri arzu ve taleb üzerine temdid olunabilir. Beher temdid müddeti dört seneden ibaret bir devredir. İlk üç devreden sonra müteakib devreler birer sene olarak dahi kabul edilebilir.

MADDE 6 — Başgediklilerin temdid tarihlerini takib eden ay başından itibaren alacakla-

Hü.

çakları maaşların miktarı aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir.

	Aslı maaşı	Tutarı
Temdidsiz	25	75
Birinci temdid	30	85
İkinci temdid	35	100
Üçüncü temdid	40	120

Başgediklilerden gayri diğer gedikli erbaşlardan her hangi bir sebeble terfi edemiyenler taahhüd müddetlerini bitirdikten sonra hizmetlerini temdid ettikleri takdirde her temdid tarihini takib eden ay başından itibaren yalnız maaşları tutarına beş lira zammolunur.

MADDE 7 — Bilûmum gedikli erbaşlar diğer erat gibi Devlet tarafından iâşe ve ilbas edilirler. Bunlardan arzu edenlerin muayyenatı aynen veya mahallî rayiç üzerinden bedelen verilir.

Jandarma gedikli erbaşların iâşeleri 1861 numaralı kanununun 14. maddesine göredir.

MADDE 8 — Gedikli erbaş olarak on beş sene hizmetten sonra sicilleri iyi olubda terhis edilenlere 300 lira mükâfat verilir.

MADDE 9 — Gedikli erbaşlardan gedikli çavuşluğa nasırları tarihinden itibaren yirmi yıl hizmet edenlerden arzu ve taleb edenler son aldıkları maaşları üzerinden 1683 numaralı tekaüd kanununa göre tekaüd edilirler. Tekâüd edilenlere ayrıca beş yüz lira nakdî mükâfat verilir. Elli yaşını ikaml ederek tekaüd edilenlere yedi yüz lira mükâfat verilir.

Ancak gedikli erbaşlardan teknik ehliyetleri talimatnamesine tevfikân bir şahadetname ile teayyün edenlere yaş haddine geldikleri zaman en son aldıkları maaş tutarının bir seneliği ikramiye olarak verilir.

M. M. E.

ları maaşların miktarı aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir.

	Rütbesi	Aslı maaşı	Tutarı
Birinci temdid		35	100
İkinci »		40	120
Üçüncü »		50	140

MADDE 7 — Başgediklilerden gayri diğer gedikli erbaşlardan her hangi bir sebeble terfi edemeyenler taahhüd müddetlerini bitirdikten sonra hizmetlerini temdid ettikleri takdirde her temdid tarihini takib eden ay başından itibaren yalnız maaşları tutarına beş lira zammolunur.

MADDE 8 — Vazifeleri Ankarada bulunan gedikli erbaşlara maaşlarına göre muvakkat tazminat verilir. Bu tazminat vergiye tâbi değildir.

MADDE 9 — Bilûmum gedikli erbaşlar diğer erat gibi Devlet tarafından iâşe ve ilbas edilirler. Bunlardan arzu edenlerin muayyenatı aynen veya mahallî rayiç üzerinden bedelen verilir.

Jandarma gedikli erbaşların iâşeleri 3155 sayılı kanuna göredir.

MADDE 10 — Gedikli erbaş olarak 15 sene hizmetten sonra terhis edilenlere (300) lira mükâfat verilir.

MADDE 11 — Gedikli erbaşlardan gedikli çavuşluğa nasırları tarihinden itibaren 20 yıl hizmet edenlerden arzu ve taleb edenler son aldıkları maaşları üzerinden 1683 numaralı tekaüd kanununa göre tekaüd edilirler. Jandarmada 20 sene hizmetin başlangıcı mükellef hizmetini bitirib ilk temdid tarihinden başlar. Tekâüd edilenlere ayrıca 500 lira nakdî mükâfat verilir. Elli yaşını ikmal ederek tekaüd edilenlere 700 lira mükâfat verilir.

Ancak gedikli erbaşlardan teknik ehliyetleri talimatnamesine tevfikân bir şahadetname ile teayyün edenlere yaş haddine geldikleri zaman en son aldıkları maaş tutarının bir seneliği ikra-

B. E.

rı maaşları aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir :

Maaş asılları	Tutarı	
30	85	Birinci temdid
35	100	İkinci temdid
40	120	Üçüncü temdid

MADDE 7 — Başgediklilerden gayri diğer gedikli erbaşlar hizmetlerini temdid ettikleri takdirde her temdid tarihini takib eden ay başından itibaren yalnız maaşları tutarına beş lira zammolunur.

MADDE 8 — Vazifeleri Ankarada bulunan gedikli erbaşlara, maaşlarının tekabül ettiği dereceler için Devlet memurları aylıklarının tevhid ve teadülüne dair 3656 sayılı kanunun 10 ncu maddesile tesbit edilen mikdarlarda ve mezkûr maddenin hükümleri dairesinde, muvakkat tazminat verilir.

MADDE 9 — Bilûmum gedikli erbaşlar diğer erat gibi Devlet tarafından işe ve ilbas edilirler. Bunlardan arzu edenlerin muayyenatı aynen veya mahallî rayiç üzerinden bedelen verilebilir.

Jandarma gedikli erbaşların işeleri 3155 sayılı kanuna göredir.

MADDE 10 — Gedikli erbaş olarak 16 sene hizmetten sonra terhis edilenlerden sicilleri iyi olanlara 300 lira mükâfat verilir.

MADDE 11 — Gedikli çavuşluğa nasırları tarihinden itibaren yirmi yıl hizmet eden gedikli erbaşlar arzu ve talepleri üzerine son aldıkları maaşları üzerinden 1683 sayılı askerî ve mülkî tekaüd kanunu hükümlerine göre tekaüd edilirler. Jandarmada yirmi sene hizmetin başlangıcı mükellef hizmetin bitip ilk temdidin başladığı tarihtir.

Gedikli erbaşlardan teknik ehliyetleri, Millî müdafaa vekâletinin tayin edeceği esaslar dairesinde, tesbit edilenlere buldukları rütbenin yaş haddine geldikleri zaman tekaüdlükleri yapılmakla beraber en son aldıkları maaş tutarının bir seneliği ikramiye olarak verilir.

Hü.

M. M. E.

miye olarak verilir.

MADDE 12 — Yirmi seneyi ikmal etmediği halde 1683 numaralı kanunun 46 ncı maddesine uygun olarak vefat eden gedikli erbaşların itamına bu maddeye göre maaş tahsis olunur.

MADDE 13 — Gedikli erbaşlardan hayatlarında hak ettikleri nakdî mükâfatı alamadan ölenlerin bu mükâfatları kanunî mirasçılara verilir.

MADDE 14 — Hükûmetin 10 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10 — Gedikli erbaşların muhtelif rütbelerde hizmette bulunabilecekleri azamî yaş hadleri aşağıda yazılıdır:

Rütbesi	Yaş haddi
Gedikli çavuş	40
» üstçavuş	43
» başçavuş	45
Başgedikli	50

MADDE 11 — Onuncu maddede yazılı rütbelere aid yaşları ikmal edenlerle hangi yaş ve rütbede olursa olsun sıhhi halleri hizmete devamına mâni teşkil eyleyenler rızalarına bakılmaksızın tekaüd edilirler. Sicilleri hizmete devamlarına mâni olanlardan tekaüd müddetini ikmal etmiş bulunanlar tekaüd edilirler. Tekâüd müddetini ikmal etmeyenler terhis olunurlar.

MADDE 12 — Gedikli erbaşlara ve ailelerine aslı maaşları üzerinden harcırah kanunu mucibince harcırah verilir. Bunlardan kıta ve garnizon harici muhtelif kurslara iştirak edenlere ayrıca kırk kuruş yevmiye verilir.

MADDE 13 — 1107 ve 1492 sayılı kanunlar ve 648 sayılı kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 6 maddeleriyle 1861 sayılı kanunun 5, 7, 12, 13, 16, 17, 19 maddelerinde ve 2505 sayılı kanunun 3 maddesinde gedikli erbaşların hizmet müddeti, maaş muayyenatlarına aid bulunan fıkralar ahkâmı mülğadır.

MUVAKKAT MADDE 1 — Biltümum gedikli erbaşların bu kanunun neşrinden evvel almak-

MADDE 15 — Hükûmetin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17 — 1107 ve 1492 sayılı kanunlar ve 648 sayılı kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 6 ncı maddeleriyle 1861 sayılı kanunun 13, 16, 17 nci maddeleri 2505 sayılı kanunun 7, 12 ve 19 ncü maddelerinin gedikli erbaşlara aid kısmı ve 2505 sayılı kanunun 3 ncü maddesinde gedikli erbaşların hizmet müddeti, maaş ve muayyenatlarına aid bulunan fıkralar ahkâmı mülğadır.

MUVAKKAT MADDE 1 — Hükûmetin muvakkat birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

Diğer gedikli erbaşlardan tekaüd edilenlere yalnız beş yüz lira mükâfat verilir.

Bunlardan elli yaşını bitirerek tekaüd edilenlere yedi yüz lira mükâfat verilir.

MADDE 12 — Millî müdafaa encümeninin 13 ncü maddesi aynen

MADDE 13 — Hükûmetin 10 ncu maddesi aynen

MADDE 14 — 13 ncü maddede yazılı rütbelere aid yaşları ikmal edenlerle hangi yaş ve rütbede olursa olsun sıhî halleri hizmete devam mâni teşkil eyliyenler rızalarına bakılmaksızın tekaüd edilirler. Sicilleri hizmete devam mâni olanlardan tekaüd müddetini ikmal etmiş bulunanlar tekaüd edilirler. Tekâüd müddetini ikmal etmeyenler terhis olunurlar.

MADDE 15 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen

MADDE 16 — 1107 ve 1492 sayılı kanunlarla 1841 sayılı kanunun yedinci maddesinin «D» bendi ve 1861 sayılı kanunun 13, 16 ve 17 nci maddeleri ilga edilmiş ve 648 sayılı kanun ile 1861 sayılı kanunun 7, 12 ve 19 ncu ve 2505 sayılı kanunun 3 ncü maddelerinin gedikli erbaşların hizmet müddeti, maaş ve muayyenatlarına aid hükümleri kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE 1 — Bilûmum gedikli erbaşların bu kanunun neşrinden evvel almak-

Hü.

ta oldukları maaş ve tahsisat miktarı bu kanunla tesbit edilen miktardan fazla ise mükteseb hak olmak üzere evvelki maaşlarını almakta devam ederler.

MUVAKKAT MADDE 2 — Deniz ve havada müstahdem birinci, ikinci, üçüncü sınıf gedikli subaylardan arzu edenler hali hazır maaşlarıyla başgedikliye naklolunurlar. Naklini arzu etmeyenler yahud sınıflarında mukabil rütbesi bulunmayanlar tasfiye neticesine kadar 24 şubat 1330 tarihli gedikli zabitan kanunu ve 508, 587 numaralı kanunlar mucibince muamele görürler.

M. M. E.

MUVAKKAT MADDE 2 — Deniz ve havada müstahdem birinci, ikinci, üçüncü sınıf gedikli subaylardan arzu edenler hizmet müddetlerine göre başgedikliye naklolunurlar. Naklini arzu etmeyenler yahud sınıflarında mukabil rütbesi bulunmayanlar tasfiye neticesine kadar 24 şubat 1330 tarihli gedikli zabitan kanunu ve 508, 587 numaralı kanunlar mucibince muamele görürler.

MUVAKKAT MADDE 3 — Bu kanunun neşri tarihinde ücretle müstahdem telsiz, fotoğraf, ışıldak ve tayyare makinistlerinden arzu edenler ve şeraiti de haiz görülenlerin bilimtihan orduda sivil olarak geçen müddeti hizmetlerine göre muhtelif hava ve deniz gedikli rütbelerine geçirilebilirler. Gedikli olanların orduda ücretli olarak geçen hizmetleri gedikli olarak geçmiş addedilerek tekaüd hizmetinden sayılır.

Bunlardan 20 sene müddetini bitirmiş olduğu halde kanunun tesbit ettiği on iki sene teahhüd hizmetini bitirmeyenler ahvali sıhhiye müstesna tekaüdlüklerini isteyemezler.

B. E.

ta oldukları maaş ve tahsisat ile zamları bu kanun ile tesbit edilen rütbe maaşları tutarımdan fazla ise daha yüksek dereceye terfilerile telâfi edilinceye kadar bu fazla, mükteseb hak olarak, kendilerine verilmekte devam olunur.

MUVAKKAT MADDE 2 — Millî müdafaa encümeninin muvakkat 2 nci maddesi aynen

MUVAKKAT MADDE 3 — Bu kanunun neşri tarihinde ücretle müstahdem telsiz, fotoğraf, ışıldak ve tayyare makinistlerinden arzu edenler gedikli erbaş şeraitini haiz ve yapılacak imtihanda muvaffak oldukları takdirde orduda sivil olarak geçen hizmet müddetleri yalnız rütbelerinin tesbitinde askerlikte geçmiş gibi hesap edilerek tekabül edeceği hava ve deniz gedikli rütbelerine geçirilebilirler.

MUVAKKAT MADDE 4 — Muhafaza genel komutanlık kıtaatı takım komutanlıklarında gedikli başçavuşluktan terfi ettirilmek suretile ve teğmen maaş ile istihdam edilmekte olan takım başları bu kanunun meriyetinden itibaren başgedikli unvanını alırlar.

Bunların takım başı unvanı ve teğmen maaş ile geçen hizmet müddetleri, başgediklilik kıdemine ve tekaüd hesabında filî hizmet müddetine ilâve edilir. Bunlar, halen almakta oldukları maaş derecelerini mükteseb hak olmak üzere muhafaza ederler.

MUVAKKAT MADDE 5 — Bu kanunun neşrinden evvel gedikli olanların veya olmak üzere kıtada ve mektebde bulunanların ifa edecekleri mecburî hizmet müddeti evvelce teahhüd ettikleri müddettir. Arzu edenler beşinci madde mucibince hizmetlerinin temdidini isteyebilirler. Şu kadar ki, yedinci madde hükmünden an-

Hü.

M. M. E.

MADDE 14 — Bu kanunun tatbik sureti bir talimatname ile tavsiz olunur.

MADDE 15 — Bu kanun 1 haziran 1939 tarihinden muteberdir.

MADDE 16 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa, Dahiliye, Gümrük ve inhisarlar, Ziraat ve Maliye vekilleri memurdur.

MADDE 18 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 19 — Hükûmetin 16 ncr maddesi aynen kabul edilmiştir.

11 - X - 1939

Bş. V. ve Ha. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethi Okyar</i>	<i>N. Tmaz</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Fayık Öztrak</i>		<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V. ve T. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S.İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>A. Çetinkaya</i>		

B. E.

çak 12 yıl hizmet ifasından sonra temdid taleb ettikleri takdirde istifade edebilirler.

MUVAKKAT MADDE 6 — Üçüncü madde hükmünün tatbıkında geçecek terfi müddetlerinin mebdei bu kanunun neşri tarihinden hesap olunur.

MADDE 17 — Milli Müdafaa encümeninin 18 nci maddesi aynen

MADDE 18 — Hükümetin 16 nci maddesi aynen

